

Wymagania edukacyjne z przedmiotu kształcenie słuchu dla klas I – IV/4

Klasa I/4

1. Gamy: C, G, F, a-moll w odmianie naturalnej i harmoniczej (budowa gamy: tetrachordy, położenie półtonów, triada harmoniczna w gamie dur. nat i moll harm.).

2. Metrum: 2/4, 3/4, 4/4.

3. Wartości rytmiczne i pauzy: od całej nuty do szesnastek.

4. Interwały: 1cz, 3m, 3w, 2m, 2w, 4cz, 5cz, 8cz

(pojęcie interwału, rozpoznawanie interwałów ze słuchu oraz z zapisu)

5. Akordy: trójdźwięk majorowy + i minorowy o w postaci zasadniczej

6. Pisownia nut na pięciolinii: w kluczu wiolinowym i basowym.

7. Nazwy dźwięków solmizacyjne i literowo.

Na zakończenie pierwszego roku nauki uczeń powinien wykazać się znajomością poniżej wymienionego zakresu wiedzy:

- potrafi słuchowo rozpoznać, zapisać symbolami oraz śpiewać interwały w górę i dół .
- potrafi słuchowo rozpoznać, zapisać symbolami oraz śpiewać poznane trójdźwięki w górę i dół.
- potrafi słuchowo rozpoznać oraz śpiewać gamy majorowe i minorowe naturalną i harmoniczną.
- potrafi zapisać proste struktury melodyczno – rytmiczne ze słuchu.
- potrafi realizować proste przebiegi rytmiczne na podstawie zapisu.
- potrafi zaśpiewać interwały, akordy, gamy oraz ćwiczenia solfeżowe w poznanych tonacjach.
- potrafi budować na pięciolinii interwały i akordy w kluczu wiolinowym.
- potrafi rozróżnić podstawowe zmiany dynamiczne, agogiczne, artykulacyjne.

Klasa II/4

1. Gamy: C-a, G-e, F-d, D-h, B-g

Gamy molowe – odmiana naturalna, harmoniczna i dorycka.

Triada harmoniczne w poznanych gamach.

2. Metrum: 2/4, 3/4, 4/4 2/2, 3/8, 6/8 - grupowanie wartości rytmicznych w w/w taktach.

3. Grupy niemiary: triola ósemkowa.

4. Interwały: 1 cz, 5 cz, 8 cz, 3 m, 3 w, 2 m, 2 w, 4 cz, 6 m, 6 w, 4zw i 5 zm z rozwiązaniem.

5. Akordy: : trójdźwięk majorowy + i minorowy o, zwiększony i zmniejszony.

6. Nazwy solmizacyjne i literowe dźwięków w kluczu basowym (położenie na pięciolinii)

Na zakończenie drugiego roku nauki uczeń powinien wykazać się znajomością poniżej wymienionego zakresu wiedzy:

- potrafi słuchowo rozpoznać, zapisać symbolami oraz śpiewać interwały w górę i dół .
- potrafi słuchowo rozpoznać, zapisać symbolami oraz śpiewać trójdźwięki w górę i dół.
- potrafi słuchowo rozpoznać oraz śpiewać gamy majorowe i minorowe naturalną i harmoniczną.
- potrafi słuchowo rozpoznawać oraz śpiewać gamy majorowe i minorowe: naturalną, harmoniczną i dorycką.
- potrafi zapisać proste struktury melodyczno – rytmiczne ze słuchu.
- potrafi śpiewać interwały, akordy, gamy durowe i molowe w odmianach oraz ćwiczenia solfeżowe w poznanych tonacjach.
- potrafi budować na pięciolinii interwały, akordy w kluczu wiolinowym.
- potrafi nazywać dźwięki w kluczu basowym na podstawie zapisu nutowego.
- zna pojęcie fermaty, przenośników oktaowych, znaków zakończenia utworu.

Klasa III/4

1. Gamy: C-a, G-e, F-d, D-h, B-g, A- fis, Es-c.

Gamy molowe: odmiana naturalna, harmoniczna, dorycka, melodyczna

Triady harmoniczne w w/w gamach.

2. Metrum: 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8,

3. Interwały: 1cz, 5 cz, 8cz, 3m, 3w, 2m, 2w, 4cz, 6m, 6w, 7m, 7w, 4zw i 5zm z rozwiązaniem.

4. Akordy: trójdźwięk majorowy + i minorowy o w przewrotach

zwiększony, zmniejszony, dominanta septymowa w postaci zasadniczej z rozwiązaniem.

5. Nazwy dźwięków w kluczu basowym.

Na zakończenie trzeciego roku nauki uczeń powinien wykazać się znajomością poniżej wymienionego zakresu wiedzy:

- potrafi słuchowo rozpoznawać, zapisywać symbolami oraz śpiewać interwały w górę i dół, 4 zw i 5 zm z rozwiązaniem.
- potrafi słuchowo rozpoznawać, zapisywać symbolami oraz śpiewać trójdźwięki oraz dominantę septymowej w górę i dół z rozwiązaniem.
- potrafi słuchowo rozpoznawać oraz śpiewać gamy majorowe i minorowe: naturalną, harmoniczną i dorycką.
- potrafi zapisywać proste struktury melodyczno – rytmiczne ze słuchu.
- potrafi określać w zapisie nutowym interwały i akordy.
- potrafi śpiewać interwały, akordy, gamy oraz ćwiczenia solfeżowe w poznanych tonacjach.
- potrafi budować na pięciolinii interwały i akordy w kluczu wiolinowym i basowym.
- potrafi śpiewać proste ćwiczenia dwugłosowe.
- potrafi zaśpiewać kwartę zwiększoną na IV st. gamy i kwintę zmniejszoną na VII st. gamy majorowej naturalnej i minorowej harmonicznej z rozwiązaniem prymę i tercję trójdźwięku tonicznego.
- potrafi rozpoznać metrum dwu-, trzy-, cztero-, sześciomiarowe.
- potrafi poprawić błędy w zapisie słyszanego jednogłosowego ćwiczenia rytmicznego.
- potrafi zapisać strukturę rytmiczną.
- potrafi poprawić błędy w zapisie słyszanego jednogłosowego ćwiczenia melodycznego.
- zna najważniejsze określenia temp wolnych, średnich i szybkich, określenie przyspieszenia i zwolnienia w utworze muzycznym.
- potrafi rozpoznać trójdźwięki na poszczególnych stopniach gamy majorowej i minorowej harmonicznej.
- potrafi rozpoznać tonację na podstawie tekstu nutowego.
- zna pojęcie transpozycji, progresji, diatoniki, chromatyki, alteracji, modulacji.

Klasa IV/4

1. Gamy: C-a, G-e, F-d, D-h, B-g, A-fis, Es-c,

Gamy molowe: naturalna, harmoniczna, dorycka, melodyczna

Triady harmoniczne w w/w gamach.

2. Metrum: 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8,

3. Interwały: wszystkie poznane interwały do 8cz (przewroty interwałów)

4. Akordy: trójdźwięk majorowy + i minorowy o w przewrotach,

zwiększony, zmniejszony, dominanta septymowa w przewrotach z rozwiązaniami.

Na zakończenie czwartego roku nauki uczeń powinien wykazać się znajomością poniżej wymienionego zakresu wiedzy:

- potrafi słuchowo rozpoznawać, zapisywać symbolami oraz śpiewać interwały w górę i dół, 4 zw i 5 zm z rozwiązaniem.
- potrafi słuchowo rozpoznawać, zapisywać symbolami oraz śpiewać trójdźwięki oraz dominantę septymowej w górę i dół z rozwiązaniem.
- potrafi słuchowo rozpoznawać oraz śpiewać gamy majorowe i minorowe: naturalną, harmoniczną i dorycką.
- potrafi zapisywać proste struktury melodyczno – rytmiczne ze słuchu.
- potrafi określać w zapisie nutowym interwały i akordy.
- potrafi śpiewać interwały, akordy, gamy oraz ćwiczenia solfeżowe w poznanych tonacjach.
- potrafi budować na pięciolinii interwały i akordy w kluczu wiolinowym i basowym.
- potrafi śpiewać proste ćwiczenia dwugłosowe.
- potrafi zaśpiewać kwartę zwiększoną na IV st. gamy i kwintę zmniejszoną na VII st. gamy majorowej naturalnej i minorowej harmonicznej z rozwiązaniem prymę i tercję trójdźwięku tonicznego..
- potrafi poprawić błędy w zapisie słyszanego jednogłosowego ćwiczenia rytmicznego.
- potrafi zapisać strukturę rytmiczną.
- potrafi zapisać stały schemat rytmiczny w czterotaktowej melodii.
- potrafi poprawić błędy w zapisie słyszanego jednogłosowego ćwiczenia melodycznego.
- zna najważniejsze określenia temp wolnych, średnich i szybkich, określenie przyspieszenia i

zwolnienia w utworze muzycznym.

- potrafi rozpoznać trójdźwięki na poszczególnych stopniach gamy majorowej i minorowej harmonicznej.
- potrafi rozpoznać tonację na podstawie tekstu nutowego do 3 znaków.
- zna pojęcie transpozycji, progresji, alteracji, modulacji, polimetrii.

Wymagania edukacyjne z przedmiotu audycje muzyczne dla klas II – IV/4

klasa II/4

1. Zespoły wykonawcze:

- orkiestry: kameralna, smyczkowa, symfoniczna, dęta.
- chóry: męski, żeński, mieszany, dziecięcy.
- zespoły kameralne: od duetu do nonetu

2. Głos ludzki:

- głosy żeńskie (sopran, mezzosopran, alt)
- głosy męskie (tenor, baryton, bas)
- głosy dziecięce.

3. Instrumenty muzyczne:

- chordofony czyli strunowe
- aerofony czyli dęte,
- membranofony i idiofony czyli perkusyjne.

4. Opera - dzieło dramatyczno – sceniczne (libretto, uwertura ,aria, akty, partie baletowe, partie chóralne).

5. Okresowa budowa utworu muzycznego (forma AB, ABA).

6. Budowa ewolucyjna utworu muzycznego.

Na zakończenie klasy II/4 uczeń powinien wykazać się znajomością poniżej wymienionego zakresu wiedzy:

- potrafi określić grupy instrumentów tworzące poszczególne rodzaje orkiestr,
- zna rodzaje zespołów kameralnych,
- zna rodzaje chórów i potrafi je rozpoznać na podstawie przykładów muzycznych,
- potrafi wymienić instrumenty strunowe, dęte i perkusyjne, potrafi określić źródło dźwięku, podstawowe sposoby gry na instrumentach, umie rozpoznać instrumenty na podstawie ich brzmienia,
- potrafi dokonać podziału głosów wokalnych, umie je rozpoznać na podstawie przykładów muzycznych,
- zna budowę opery i umie wyjaśnić znaczenie pojęć: choreografii, scenografii, libretta, uwertury, arii i recytatywu,
- umie rozróżnić formę AB i ABA.

Klasa III/4

1. Elementy dzieła muzycznego: melodyka, rytmika, harmonika, agogika, artykulacja, dynamika.

2. Muzyka ludowa (etnografia, folklor).

3. Tańce użytkowe i stylizowane : cechy ogólne.

4. Polskie tańce narodowe: polonez, mazur, krakowiak, kujawiak, oberek.

5. Tańce obce: polka, walc, marsz, menuet, gawot.

6. Taniec stylizowany: mazurek

7. Faktura utworu: monofonia , polifonia i homofonia

8. Formy muzyczne: kanon, fuga, temat z wariacjami, rondo, suita, sonata , symfonia (allegro sonatowe- budowa)

Na zakończenie klasy III/4 uczeń powinien wykazać się znajomością poniżej wymienionego zakresu wiedzy:

- zna rodzaje elementów dzieła muzycznego zna podstawowe skróty i potrafi je wyjaśnić,
- zna polskie tańce narodowe potrafi określić cechy charakterystyczne tańców,
- potrafi rozróżnić słuchowo polskie tańce narodowe,
- zna tańce obce, potrafi określić ich pochodzenie oraz cechy charakterystyczne
- zna pojęcie monofonii, homofonii i polifonii,
- potrafi rozpoznać fakturę /homofonia, polifonia/ w utworach muzycznych słuchanych,

- zna budowę podstawowych form muzycznych.

Klasa IV/4

1. Średniowiecze: Ogólna charakterystyka muzyki tego okresu.
Formy muzyczne: misteria, chorał gregoriański, msza, rycerskie pieśni miłosne- trubadurzy i truwerzy. „Bogurodzica” i „Breve regnum” zabytek polskiej kultury muzycznej.
2. Renesans: Ogólna charakterystyka muzyki tego okresu.
Formy muzyczne: msza. „Melodie na Psalterz polski” Mikołaja Gomółki – polski zabytek muzyczny okresu renesansu.
3. Barok: Ogólna charakterystyka muzyki tego okresu.
Formy muzyczne: oratorium, kantata, suita, fuga, concerto grosso.
Twórczość J.S. Bacha.
4. Klasycyzm: Ogólna charakterystyka muzyki tego okresu.
Formy muzyczne: sonata klasyczna, opera,
Klasyki wiedeńscy: J. Haydn, W.A. Mozart, L. van Beethoven.
5. Romantyzm: Ogólna charakterystyka.
Formy muzyczne: pieśń solowa z akompaniamentem fortepianowym, miniatury instrumentalne.
Szkoły narodowe. Twórczość F. Chopina.
6. Muzyka XX wieku: Twórczość kompozytorów: K. Szymanowskiego, W. Lutosławskiego.

Na zakończenie klasy IV/4 uczeń powinien wykazać się znajomością poniżej wymienionego zakresu wiedzy:

- zna kolejność epok i ich ramy czasowe,
- zna cechy ogólne poszczególnych epok,
- potrafi wymienić kompozytorów typowych dla epoki i zna ich twórczość,
- zna formy, które powstały w epoce i potrafi je scharakteryzować,
- potrafi określić fakturę w prezentowanym przykładzie muzycznym,
- potrafi określić wykonawcę (np. instrument, rodzaj orkiestry) w prezentowanym przykładzie muzycznym.

Wymagania edukacyjne z przedmiotu kształcenie słuchu i przedmiotu rytmika dla klas I – III /6

Klasa I/6

1. Śpiewanie wykonywanych piosenek z pamięci z poprawną intonacją, dykcją, dynamiką i artykulacją.
2. Zaznaczenie akcentu metrycznego w takcie 2/4, 2/3, 4/4.
3. Zaznaczenie trybu w piosence, zaśpiewanie toniki.
4. Rozróżnianie dźwięków niższych i wyższych.
5. Układanie melodii z kilku wybranych dźwięków.
6. Opanowanie nazw solmizacyjnych i literowych **h-d2**.
7. Śpiewanie i zapis gamy C i trójdźwięku.
8. Śpiewanie ćwiczeń solfeżowych z przygotowaniem.
9. Śpiewanie ćwiczeń w schematach rytmicznych z zastosowaniem repetycji dźwięku, postępu sekundowego, odległość tercji.
10. Rozpoznawanie i realizowanie wartości rytmicznych: ćwierćnuta, dwie ósemki, półnuta, cała nuta, cztery szesnastki, półnuta z kropką itp.
11. Uzupełnianie brakujących dźwięków w melodii znanych piosenek.
12. Rozróżnianie i znajdowanie w melodii fragmentów gamy, trójdźwięków oraz skoków melodycznych.
13. Zapamiętanie dłuższego fragmentu melodycznego.
14. Rozpoznanie słuchowe i śpiewanie interwałów: 1cz, 5 cz, 8 cz, 2m i 2w.
15. Rozpoznawanie przerobionych piosenek na podstawie melodii lub rytmu.
16. Zapisywanie dyktand melodycznych, melodyczno - rytmicznych, interwałowych, pamięciowych w oparciu o przerobiony materiał.
17. Improwizowanie głosem krótkich melodii do podanego rytmu, krótkich tekstów
18. Śpiewanie krótkich poprzedników i następników.
19. Kształtowanie formy echa, stosowanie zmiennej dynamiki, różnego tempa
20. Rozpoznawanie formy utworu: A, AB, ABA
21. Rozumienie i opanowanie techniki gry na instrumentach perkusyjnych, wykonywanie akompaniamentu do piosenek
22. Rozpoznawanie rodzajów głosu ludzkiego (sopran, bas) oraz brzmienia instrumentów: fortepian, wiolonczela, gitara, akordeon, flet
23. Poprawne i staranne zapisanie nut i znaków muzycznych
24. Opanowanie następujących pojęć: klucz wiolinowy i basowy, wartości rytmiczne nut i pauz, taktowanie na 2/4, 3/4, 4/4, gama, trójdźwięk toniczny, nazwy literowe i solmizacyjne h - d2, półton i cały ton, krzyżyk, bemol, kasownik, interwały prymy, sekundy, tercji, kwinty, oktawy, znaki repetycji, volty, fermaty.

Na zakończenie klasy I/6 uczeń powinien wykazać się znajomością poniżej wymienionego zakresu wiedzy:

- zna nazwy solmizacyjne i literowe dźwięków
- potrafi zaśpiewać gamę C i trójdźwięk toniczny
- rozpoznaje fragmenty gamy w słyszanej melodii
- potrafi zaśpiewać poznawane piosenki solmizacją lub nazwami literowymi
- rozpoznaje słuchowo interwały: prymę i kwintę czystej oraz sekundę małą i wielką oraz oktawę czystą w następstwie.
- rozpoznaje i potrafi zapisać wartości rytmiczne: ćwierćnuta, dwie ósemki, półnuta, cała nuta, cztery szesnastki, półnuta z kropką.
- umie powtórzyć rytm klaszcząc i tataizując
- umie pokazać ręką kierunek linii melodycznej
- rozpoznaje słuchowo trójdźwięki smutne (mollowe) i wesole (durowe)
- zauważa zmiany dynamiczne i goniczne w utworach muzycznych.

Klasa II/6

1. Śpiewanie z poprawną intonacją i dykcją piosenek: jednogłosowych, jednogłosowych z towarzyszącym ostinato rytmicznym lub melodycznym, stosując dynamikę i artykulację.
2. Śpiewanie gamy C, G, F, oraz triady harmoniczej nazwami solmizacyjnymi i literowymi, zapisanie na pięciolinii.
3. Śpiewanie gamy a- moll harmoniczej ze znakami przy nucie.

4. Śpiewanie z nut ćwiczeń jednogłosowych w poznanych tonacjach i taktach z zastosowaniem poznanych odległości, wartości nut i pauz, grup rytmicznych
5. Rozpoznawanie i zapisywanie ze słuchu wartości rytmicznych: ćwierćnuta z kropką, synkopa ósemkowa, 1ósemka i 2 szesnastki, 2 szesnastki i 1 ósemka, triola ósemkowa, ósemka z kropką i szesnastka, szesnastka i ósemka z kropką. .
6. Śpiewanie i rozpoznawanie dźwięków durowych i molowych granych melodycznie i harmonicznie.
7. Śpiewanie toniki danej melodii.
8. Rozpoznawanie interwałów: 1cz, 2m, 2w, 3m, 3w, 4 cz, 5 cz, 8 cz intonowanie w górę i w dół od podanego dźwięku.
9. Śpiewanie w kanonie dwugłosowym opóźnionym o tercję,.
10. Pisanie dyktand melodycznych, pamięciowych, interwałowych z przerobionego materiału.
11. Improwizowanie melodii do krótkich tekstów i motywów rytmicznych.
12. Wykonywanie własnego akompaniamentu do wybranych piosenek na instrumentach perkusyjnych.
13. Opanowanie gry na dzwoneczkach.
14. Rozpoznawanie polskich tańców: poloneza, krakowiaka, mazura,
15. Opanowanie zagadnień teoretycznych: gamy C, G, F, półtony, tetrachord durowy, triada, dźwięk prowadzący, trójdźwięk dur moll, gama c moll harmoniczna, rytm uzupełniający, oznaczenie dynamiczne, agogiczne, artykulacyjne, wartości nut i pauz, kanon, oznaczenie łuku ligatury, łuku legato, interwały, instrumenty muzyczne, tańce.

Na zakończenie klasy II/6 uczeń powinien wykazać się znajomością poniżej wymienionego zakresu wiedzy:

- zna nazwy solmizacyjne i literowe dźwięków
- potrafi zaśpiewać gamę C, G, F i trójdźwięki toniczne
- rozpoznaje fragmenty gamy w słyszanej melodii
- potrafi zaśpiewać poznawane piosenki solmizacją lub nazwami literowymi w tonacji C, G, F
- potrafi śpiewać proste ćwiczenia solmizacyjne w poznanych tonacjach
- rozpoznaje słuchowo i potrafi zaśpiewać interwały: 1cz, 2m, 2w, 3m, 3w, 4 cz, 5 cz, 8 cz.
- rozpoznaje i potrafi zapisać wartości rytmiczne: ćwierćnuta z kropką, synkopa ósemkowa, 1ósemka i 2 szesnastki, 2 szesnastki i 1 ósemka, triola ósemkowa, ósemka z kropką i szesnastka, szesnastka i ósemka z kropką.
- umie powtórzyć usłyszany rytm klaszcząc i tataizując
- umie pokazać ręką kierunek linii melodycznej
- rozpoznaje słuchowo trójdźwięki smutne(mollowe) i wesole (durowe)
- potrafi zapisać symbolami usłyszane trójdźwięki mollowe i durowe
- potrafi improwizować ruchem do muzyki
- zauważa zmiany dynamiczne i agogiczne w utworach muzycznych.

Wymagania edukacyjne z przedmiotu kształcenie słuchu i przedmiotu rytmika dla klasy III /6

Klasa III /6

1. Śpiewanie i odróżnianie gam durowych i molowych/naturalna i harmoniczna/:C, G, F, D, B, a, d, e,
2. Śpiewanie trójdźwięku tonicznego i triady harmonicznego(T, S, D) w poznanych tonacjach,
3. Śpiewanie od podanego dźwięku oraz rozpoznawanie interwałów: 1cz, 2m, 2w, 3m, 3w, 4cz, 5cz, 8cz, 6m, 6w.
4. Śpiewanie z poprawną intonacją, dykcją, rytmem poznanych piosenek,
5. Czytanie nut głosem literowo i solmizacyjnie,
6. Określanie trybu wysłuchanej melodii (dur, moll),
7. Śpiewanie prostych ćwiczeń solfeżowych z taktowaniem,
8. Śpiewanie I tetrachordu gamy durowej i molowej (na sylabie la),
9. Realizowanie rytmu w podanych miarach metrycznych w taktach: 2/4, 3/4, 4/4, 6/4, 3/8, 6/8,
10. Opanowanie zagadnień: wartości rytmiczne nut i pauz, znaki chromatyczne i ich znaczenie, pisownię klucza wiolinowego, nazwę I, IV, V stopnia gamy, triady harmonicznego, oznaczenia: tempa, artykulacji, dynamiki znaków repetycji, volty i fermaty,
11. Określanie formy piosenek i utworów o budowie: A, AB, ABA, rondo,

12. Opanowanie odmian gam molowych: naturalnej - eolskiej, harmonicznej,
13. Opanowanie budowy trójdźwięku durowego i molowego,
14. Opanowanie określań: przedtakt, motyw, fraza, zdanie muzyczne, poprzednik, następnik,
15. Zapisywanie dyktand (jedno-, dwu-, czterotaktowych) melodycznych i melodyczno - rytmicznych,
16. Interpretowanie ruchem artykulację legato i staccato oraz dynamikę :piano, forte, crescendo i diminuendo,
17. Poznanie podstawowych kroków tańców ludowych.

Na zakończenie klasy III/6 uczeń powinien wykazać się znajomością poniżej wymienionego zakresu wiedzy:

- zna nazwy solmizacyjne i literowe dźwięków
- potrafi zaśpiewać gamę C, G, F, D, B, a, d, e, i trójdźwięki toniczne
- rozpoznaje fragmenty gamy w słyszanej melodii
- potrafi zaśpiewać poznawane piosenki solmizacją lub nazwami literowymi w tonacji C, G, F
- potrafi śpiewać proste ćwiczenia solmizacyjne w poznanych tonacjach
- rozpoznaje słuchowo i potrafi zaśpiewać interwały: 1cz, 2m, 2w, 3m, 3w, 4 cz, 5 cz, 8 cz. w górę i dół
- rozpoznaje i potrafi zapisać wartości rytmiczne: ćwierćnuta z kropką, synkopa ósemkowa, 1ósemka i 2 szesnastki, 2 szesnastki i 1 ósemka, triola ósemkowa, ósemka z kropką i szesnastka, szesnastka i ósemka z kropką.
- potrafi wyklaskiwać zadania rytmiczne oparte na poznanych wartościach rytmicznych
- umie powtórzyć usłyszany rytm klaszcząc i tataizując
- umie pokazać ręką kierunek linii melodycznej
- rozpoznaje słuchowo trójdźwięki smutne(mollowe) i wesole (durowe)
- potrafi zapisać symbolami usłyszane trójdźwięki mollowe i durowe
- potrafi improwizować ruchem piosenki i utwory muzyczne
- zauważa zmiany dynamiczne, agogiczne i artykulacyjne w utworach muzycznych.

Wymagania edukacyjne z przedmiotu kształcenie słuchu dla klas IV/6 – VI/6

Klasa IV/6

1. Gamy: C-a, G-e, F-d, D-h, B-g

Gamy molowe – odmiana naturalna, harmoniczna, dorycka, melodyczna

Triada harmoniczne w poznanych gamach.

2. Metrum: 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8 - grupowanie wartości rytmicznych w w/w taktach.

3. Grupy niemiary: triola ósemkowa.

4. Interwały: 1 cz, 5 cz, 8 cz, 3 m, 3 w, 2 m, 2 w,
4 cz, 6 m, 6 w.

5. Akordy: : trójdźwięk majorowy + i minorowy o, zwiększony i zmniejszony.

6. Nazwy dźwięków w kluczu basowym (położenie na pięciolinii).

Na zakończenie klasy IV/6 uczeń powinien wykazać się znajomością poniżej wymienionego zakresu wiedzy:

- potrafi słuchowo rozpoznawać i zapisywać symbolami oraz śpiewać interwały w górę i dół .
- potrafi słuchowo rozpoznawać i zapisywać symbolami oraz śpiewać trójdźwięki w górę i dół.
- potrafi słuchowo rozpoznawać oraz śpiewać gamy majorowe i minorowe: naturalną, harmoniczną, dorycką i melodyczną
- potrafi zapisywać proste struktury melodyczno – rytmiczne ze słuchu.
- potrafi śpiewać interwały, akordy, gamy oraz ćwiczenia solfeżowe w poznanych tonacjach do dwóch znaków (solmizacyjnie i literowo).
- potrafi śpiewać proste ćwiczenia dwugłosowe.
- potrafi budować na pięciolinii interwały i akordy w kluczu wiolinowym.
- potrafi rozpoznać metrum ćwierćnutowe i ósemkowe.
- potrafi poprawić błędy w zapisie słyszanego jednogłosowego ćwiczenia rytmicznego.
- potrafi poprawić błędy w zapisie słyszanego jednogłosowego ćwiczenia melodycznego.
- potrafi rozpoznać formę muzyczną: AB, ABA, rondo.
- zna najważniejsze określenia temp wolnych, średnich i szybkich, określenie przyspieszenia i

zwolnienia w utworze muzycznym.

Klasa V/6

1. Gamy: C-a, G-e, F-d, D-h, B-g, A-fis, Es-c.

Gamy molowe: odmiana naturalna, harmoniczna, dorycka, melodyczna

Triady harmoniczne w w/w gamach.

2. Metrum: 2/4, 3/4, 4/4, 5/4, 3/8, 6/8.

3. Interwały: 1cz, 5 cz, 8cz, 3m, 3w, 2m, 2w, 4cz, 6m, 6w, 7m, 7w, 4zw i 5zm z rozwiązaniem.

4. Akordy: trójdźwięk majorowy /+ / i minorowy /o / w przewrotach, zwiększony, zmniejszony, dominanta septymowa w postaci zasadniczej z rozwiązaniem.

5. Nazwy dźwięków w kluczu basowym.

Na zakończenie klasy V/6 uczeń powinien wykazać się znajomością poniżej wymienionego zakresu wiedzy:

- potrafi słuchowo rozpoznawać, zapisywać symbolami oraz śpiewać interwały w górę i dół, 4 zw i 5 zm z rozwiązaniem.
- potrafi słuchowo rozpoznawać, zapisywać symbolami oraz śpiewać trójdźwięki oraz dominantę septymowej w górę i dół z rozwiązaniem.
- potrafi słuchowo rozpoznawać oraz śpiewać gamy majorowe i minorowe: naturalną, harmoniczną, dorycką i melodyczną.
- potrafi zapisywać proste struktury melodyczno – rytmiczne ze słuchu.
- potrafi określać w zapisie nutowym interwały i akordy.
- potrafi śpiewać interwały, akordy, gamy oraz ćwiczenia solfeżowe w poznanych tonacjach.
- potrafi budować na pięciolinii interwały i akordy w kluczu wiolinowym i basowym.
- potrafi śpiewać proste ćwiczenia dwugłosowe.
- potrafi zaśpiewać kwartę zwiększoną na IV st. gamy i kwintę zmniejszoną na VII st. gamy majorowej naturalnej i minorowej harmonicznej z rozwiązaniem prymę i tercję trójdźwięku tonicznego.
- potrafi poprawić błędy w zapisie słyszanego jednogłosowego ćwiczenia rytmicznego.
- potrafi zapisać strukturę rytmiczną w 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8
- potrafi poprawić błędy w zapisie słyszanego jednogłosowego ćwiczenia melodycznego.
- zna najważniejsze określenia temp wolnych, średnich i szybkich, określenie przyspieszenia i zwolnienia w utworze muzycznym.
- potrafi rozpoznać trójdźwięki na poszczególnych stopniach gamy majorowej i minorowej harmonicznej.
- potrafi rozpoznać tonację na podstawie tekstu nutowego.
- zna pojęcie transpozycji, progresji, diatoniki, chromatyki, alteracji, modulacji.

Klasa VI/6

1. Gamy: C-a, G-e, F-d, D-h, B-g, A-fis, Es-c.

Gamy molowe: naturalna, harmoniczna, dorycka, melodyczna

Triady harmoniczne w w/w gamach.

2. Metrum: 2/4, 3/4, 4/4, 5/4, 3/8, 6/8,

3. Interwały: wszystkie poznane interwały do 8cz (przewroty interwałów)

4. Akordy: trójdźwięk majorowy + i minorowy o w przewrotach, zwiększony, zmniejszony, dominanta septymowa w przewrotach z rozwiązaniami.

Na zakończenie klasy VI/6 uczeń powinien wykazać się znajomością poniżej wymienionego zakresu wiedzy:

- potrafi słuchowo rozpoznawać, zapisywać symbolami oraz śpiewać interwały w górę i dół, 4 zw i 5 zm z rozwiązaniem.
- potrafi słuchowo rozpoznawać, zapisywać symbolami oraz śpiewać trójdźwięki oraz dominantę septymowej w górę i dół z rozwiązaniem.
- potrafi słuchowo rozpoznawać oraz śpiewać gamy majorowe i minorowe: naturalną, harmoniczną i dorycką.
- potrafi zapisywać proste struktury melodyczno – rytmiczne ze słuchu.
- potrafi określać w zapisie nutowym interwały i akordy.
- potrafi śpiewać interwały, akordy, gamy oraz ćwiczenia solfeżowe w poznanych tonacjach.
- potrafi budować na pięciolinii interwały i akordy w kluczu wiolinowym i basowym.
- potrafi śpiewać proste ćwiczenia dwugłosowe.

- potrafi zaśpiewać kwartę zwiększoną na IV st. gamy i kwintę zmniejszoną na VII st. gamy majorowej naturalnej i minorowej harmonicznej z rozwiązaniem prymę i tercję trójdźwięku tonicznego.
- potrafi rozpoznać metrum dwu-, trzy-, cztero-, sześciomiarowe.
- potrafi poprawić błędy w zapisie słyszanego jednogłosowego ćwiczenia rytmicznego.
- potrafi zapisać strukturę rytmiczną.
- potrafi zapisać stały schemat rytmiczny w czterotaktowej melodii.
- potrafi poprawić błędy w zapisie słyszanego jednogłosowego ćwiczenia melodycznego.
- zna najważniejsze określenia temp wolnych, średnich i szybkich, określenie przyspieszenia i zwolnienia w utworze muzycznym.
- potrafi rozpoznać trójdźwięki na poszczególnych stopniach gamy majorowej i minorowej harmonicznej.
- potrafi rozpoznać tonację na podstawie tekstu nutowego do 3 znaków.
- zna pojęcie transpozycji, progresji, alteracji, modulacji, polimetrii.

Wymagania edukacyjne z przedmiotu audycje muzyczne dla klas IV – VI/6

klasa IV/6

1. Zespoły wykonawcze:

- orkiestry: kameralna, smyczkowa, symfoniczna, dęta.
- chóry: męski, żeński, mieszany, dziecięcy.
- zespoły kameralne: od duetu do nonetu

2. Głos ludzki:

- głosy żeńskie (sopran, mezzosopran, alt)
- głosy męskie (tenor, baryton, bas)
- głosy dziecięce.

3. Instrumenty muzyczne:

- chordofony czyli strunowe
- aerofony czyli dęte,
- membranofony i idiofony czyli perkusyjne.

4. Opera - dzieło dramatyczno – sceniczne (libretto, uwertura ,aria, akty, partie baletowe i chóralne).

5. Okresowa budowa utworu muzycznego (forma AB, ABA).

6. Budowa ewolucyjna Utworu muzycznego.

Na zakończenie klasy IV/6 uczeń powinien wykazać się znajomością poniżej wymienionego zakresu wiedzy:

- potrafi określić grupy instrumentów tworzące poszczególne rodzaje orkiestr,
- zna rodzaje zespołów kameralnych,
- zna rodzaje chórów i potrafi je rozpoznać na podstawie przykładów muzycznych,
- potrafi wymienić instrumenty strunowe, dęte i perkusyjne, potrafi określić źródło dźwięku, podstawowe sposoby gry na instrumentach, umie rozpoznać instrumenty na podstawie ich brzmienia,
- potrafi dokonać podziału głosów wokalnych, umie je rozpoznać na podstawie przykładów muzycznych,
- zna budowę opery i umie wyjaśnić znaczenie pojęć: choreografii, scenografii, libretta, uwertury, arii i recytatywu,
- umie rozróżnić formę AB i ABA.

klasa V/ 6

1. Elementy dzieła muzycznego: melodyka, rytmika, harmonika, agogika artykulacja, dynamika.

2. Muzyka ludowa (etnografia, folklor).

3. Tańce użytkowe i stylizowane : cechy ogólne.

4. Polskie tańce narodowe: polonez, mazur, krakowiak, kujawiak, oberek.

5. Tańce obce: polka, walc, marsz, menuet, gawot.

6. Taniec stylizowany: mazurek

7. Faktura utworu: polifonia i homofonia

8. Formy muzyczne: kanon, fuga, wariacje, rondo, suita, symfonia (allegro sonatowe- budowa).

Na zakończenie klasy V/6 uczeń powinien wykazać się znajomością poniżej wymienionego zakresu wiedzy:

- zna rodzaje elementów dzieła muzycznego zna podstawowe skróty i potrafi je wyjaśnić,
- zna polskie tańce narodowe, potrafi określić cechy charakterystyczne tańców,
- potrafi rozróżnić słuchowo polskie tańce narodowe,
- zna tańce obce, potrafi określić ich pochodzenie
- zna pojęcie monofonii, homofonii i polifonii,
- potrafi rozpoznać fakturę /homofonia, polifonia/ w utworach słuchanych,
- zna budowę podstawowych form muzycznych.

klasa VI/6

- 1.Średniowiecze: Ogólna charakterystyka muzyki tego okresu.
Formy muzyczne: misteria, chorał gregoriański, msza, rycerskie pieśni miłosne- trubadurzy i truwerzy.
„Bogurodzica” i „Breve regnum” zabytek polskiej kultury muzycznej.
- 2.Renesans: Ogólna charakterystyka muzyki tego okresu.
Formy muzyczne: msza.
„Melodie na Psalterz polski” Mikołaja Gomółki polski zabytek muzyczny okresu renesansu.
- 3.Barok: Ogólna charakterystyka muzyki tego okresu.
Formy muzyczne: oratorium, kantata, suita, fuga, concerto grosso.
Twórczość J.S. Bacha.
- 4.Klasycyzm: Ogólna charakterystyka muzyki tego okresu.
Formy muzyczne: sonata klasyczna , opera,
Klasyki wiedeńscy: J. Haydn, W.A. Mozart, L. van Beethoven.
- 5.Romantyzm: Ogólna charakterystyka.
Formy muzyczne: pieśń solowa z akompaniamentem fortepianowym, miniatury instrumentalne.
Szkółki narodowe. Twórczość F. Chopina.
- 8.Muzyka XX wieku: Twórczość kompozytorów :K. Szymanowskiego i W. Lutosławskiego.

Na zakończenie klasy VI/6 uczeń powinien wykazać się znajomością poniżej wymienionego zakresu wiedzy:

- zna kolejność epok i ich ramy czasowe,
- zna cechy ogólne poszczególnych epok,
- potrafi wymienić kompozytorów typowych dla epoki i zna ich twórczość,
- zna formy, które powstały w epoce i potrafi je scharakteryzować,
- potrafi określić fakturę w prezentowanym przykładzie muzycznym,
- potrafi określić wykonawcę (np. instrument, rodzaj orkiestry) w prezentowanym przykładzie muzycznym.